

ОБЕРЕЖНО, НЕ ...!

Роздуми про дитячі ігри, що пов'язані з ризиком

Катерина КРУТІЙ, доктор пед. наук, професорка кафедри дошкільної освіти, Вінницький ДПУ ім. М. Коцюбинського;

Ірина ДЕСНОВА, канд. пед. наук, доцентка кафедри практичної психології, Маріупольський державний університет;

Марія ЗАМЕЛЮК, канд. пед. наук, ст. викладачка кафедри теорії та методики дошкільної освіти, КЗВО "Луцький педагогічний коледж", Волинська обл.

Сьогоднішні українські реалії спонукають педагогів-науковців до переосмислення змісту категорій "безпечно" — "небезпечно". Адже через війну наші діти перебувають у вкрай небезпечних для їхнього життя та здоров'я обставинах. Але попри це вони потребують повноцінного розвитку, який пов'язаний із певним рівнем ризику.

Що таке ризиковані ігри? Яка їх роль у розвитку базових життєвих компетентностей особистості? Як максимально безпечно вписати їх у життя дошкільників? Це далеко не повний перелік дискусійних питань, відповіді на які авторки шукають у цій статті.

ОБЕРІГАТИ, НЕ ОБМЕЖУЮЧИ

Упродовж багатьох десятиліть українські діти багато часу проводили в природному довкіллі, бігали, стрибали, лазили по деревах, будували халабуду (курені, "штаби" тощо), виготовляли іграшки з природних матеріалів та з того, що траплялося під руку, бавились у калабанях тощо. Як не дивно це визнавати, але бідність дитячого ігрового середовища в минулому мала певні переваги.

Сучасні діти, особливо раннього та дошкільного віку, проводять більше часу в закладах дошкільної освіти та центрах розвитку під пильним контролем дорослих, без можливості набуття в природних умовах необхідний для подальшого життя досвід, що, як давно відомо, набувається лише в діяльності.

Зауважимо, що вільна самостійна діяльність дітей в умовах довкілля не тільки сприяє насиченню всіх сенсорних систем необхідними

стимулами, а й дає малечі змогу випробовувати власні можливості в дії. Будь-яке дослідження дитиною предметного та природного довкілля пов'язане з певним рівнем ризику, наприклад, ризиком упасти, травмуватися, зламати іграшку тощо.

Парадокс ситуації в тому, що, з одного боку, дітей справді треба захищати від низки згубних чинників до настання дорослішання, з іншого, дорослість формується саме через набуття дитиною різноманітного практичного досвіду.

Тому, на нашу думку, завдання дорослих (батьків, вихователів, адміністрації ЗДО, держави) — **створити умови для безпечного набуття малечю досвіду усвідомленого ризику.**

Говорячи про **усвідомлений ризик**, ми маємо на увазі набуття дитиною досвіду безпечної поведінки в потенційно ризикованих ситуаціях.

Журнал “ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ”

місце сили
українського дошкілля

тут завжди:

необхідна
інформація

зв'язок
із колегами

психологічна
підтримка

натхнення
для творчості

інструменти
для роботи

енергія
для боротьби

Оформіть
ВИГІДНУ ПЕРЕДПЛАТУ
на сайті
dv.in.ua/peredplata

